

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ ZAPOBIEGANIA NARKOMANII
W GMINIE PIENIĘŻNO
W 2023 ROKU**

Wprowadzenie

Zadanie własne gminy polegające na prowadzeniu działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym

Powyższe zadania należy realizować w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zapobiegania Narkomanii uchwalony przez Radę Gminy.

Na sesji Rady w Pieniężnie w dniu 12.01.2023 r. została podjęta uchwała w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zapobiegania Narkomanii w Gminie Pieniężno na 2023r.

W celu wykonania podjętej uchwały Burmistrz Pieniężna powierzył realizację zadań określonych w niniejszym akcie prawnym Koordynatorowi GPRPA i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pieniężnie.

Do głównych zadań realizowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należało prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii poprzez:

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia indywidualna i grupowa. Leczenie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię i nakierowane jest na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem alkoholu. W 2022 r. na terenie Pieniężna nie było dostępu do stacjonarnej ani ambulatoryjnej psychoterapii uzależnienia, jednakże osoby chętne uczestniczyły w niej w Braniewie, Fromborku, Olsztynie i Lidzbarku Warmińskim. Zgodnie z rekomendacjami Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom zalecane jest, aby poza uczestnictwem w psychoterapii uzależnienia – osoby uzależnione aktywnie korzystały również z oferty ruchów samopomocowych, przede wszystkim, aby systematycznie uczestniczyły w mityngach Anonimowych Alkoholików (AA) oraz w zajęciach organizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie. W Pieniężnie funkcjonuje grupa AA oraz działa Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Starter”.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu realizowane było przez działalność Punktu Konsultacyjno - Motywacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień oraz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Należy podkreślić, że do zadań Punktu nie należy prowadzenie terapii osób uzależnionych, która jest zbiorem świadczeń zdrowotnych, a te udzielane są wyłącznie przez podmioty prowadzące działalność leczniczą. Podstawowe zadania Punktu Konsultacyjnego to:

- - motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego;
- - motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- - udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. przez rozmowy podtrzymujące, uruchomienie przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia dla osób po zakończonym leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu);
- - rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy;
- - inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- - gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

W 2023 r. w ramach działania Punktu K-M porad udzielał oraz motywował do leczenia Grzegorz Radzicki- konsultant. Punkt czynny jest w każdy wtorek od godziny 12.00 do 18.00. Dwie środy miesiąca czynny jest Punkt Konsultacyjny dla osób współuzależnionych, który prowadzi Pani Hanna Górecka. Ze względu na to, że na terenie gminy nie działa placówka leczenia uzależnienia od alkoholu osoby zaangażowane w pomoc rodzinie dotkniętej problemem alkoholowym informują osoby zainteresowane o bazie adresów i ofert profesjonalnych placówek pomocowych na terenie powiatu i województwa. Od poniedziałku do piątku w godz. od 7:30 do 15:30, w pok. nr 15 Urzędu Miejskiego w Pieniężnie Pani Jadwiga Majewska a od Października 2023 Magda Krzyżanowska udzielała informacji dotyczących procedur związanych ze zobowiązaniem do leczenia odwykowego jak również związanych z problemami uzależnień oraz przemocy w rodzinie. Pomaga w sporządzeniu właściwych wniosków oraz umawia na spotkania, kierując do kompetentnych osób.

1. Udzielanie wsparcia osobom uzależnionym od alkoholu oraz członkom ich rodzin:

- - systematyczne dyżury interwencyjno-wspierające, obsługa punktu informacyjno-konsultacyjnego przez konsultanta ds. uzależnień, 2 razy w tygodniu po 6 godzin,
- dostarczanie informacji o prowadzeniu profesjonalnej terapii, szkodliwości nadużywania alkoholu, w tym udostępnianie materiałów edukacyjnych promujących profilaktykę uzależnień,
- - motywowanie i kierowanie do leczenia odwykowego i uczestnictwa w zajęciach terapeutycznych oraz wspierających utrzymanie trwałej abstynencji,
- - współuczestnictwo w realizacji programów terapeutycznych i profilaktyczno-edukacyjnych,
- - partycypacja w kosztach utrzymania pomieszczeń i krzewieniu trzeźwości przez Stowarzyszenia Klub Abstynenta „STARTER”.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej ze szczególnym uwzględnieniem ochrony przed przemocą w rodzinie:

- przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach nadużywania alkoholu z jednoczesnym występowaniem przesłanek powodujących rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich lub zakłócanie spokoju i porządku publicznego a także przemocy w rodzinie,
- zapraszanie tych osób na rozmowę konsultacyjno-motywowującą w celu zdiagnozowania stanu faktycznego do podjęcia dalszych czynności,
- przygotowywanie kompletu dokumentacji i wysyłanie wniosków o wszczęcie postępowania do Sądu Rejonowego w Braniewie w celu zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego,
- przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie, poprzez czynny udział i ścisłą współpracę członków GKRPA z Zespołem Interdyscyplinarnym w Pieniężnie oraz kuratorami,
- udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy,
- udzielanie wsparcia osobom po zakończeniu terapii oraz członkom ich rodzin,
- współpraca z innymi placówkami (stowarzyszenia, MGOPS, policja, pedagodzy szkolni, Świetlica Środowiskowo-Terapeutyczna, służba zdrowia, kuratorzy, przedstawiciele kościoła,) w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży

- rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień, oraz przemocy,
- wspieranie działań trzeźwościowych na terenie miasta i gminy,
- współorganizowanie, konsultowanie zajęć profilaktycznych, pomoc przy wdrażaniu programów profilaktycznych na terenie miasta i gminy w tym w szkołach i instytucjach kultury.

4. Nadzór nad ograniczeniem dostępności alkoholu z zakresu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

- kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych

- poprzez opracowanie preliminarza wydatków z Gminnego Funduszu Alkoholowego,
- motywowanie (także poprzez udział w kosztach) do podnoszenia kwalifikacji przedstawicieli placówek zajmujących się problematyką uzależnień oraz przemocy, między innymi oświaty, pomocy społecznej, stowarzyszeń - w zakresie znajomości i rozwiązywania problemów,
 - podział i zlecenie zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii,
 - dążenie do stworzenia zintegrowanego systemu profilaktyki gminnej – współpraca z przedstawicielami władz samorządowych, instytucji, organizacji i osób fizycznych na terenie Gminy.

Do zadań GKRPA należało przygotowywanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii wraz z preliminarzem wydatków, jego koordynacja oraz czuwanie nad jego wykonaniem.

W 2023 r. ze środków za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

Zaplanowano kwotę: 184512.69zł. Wydatkowano: 158196.77 zł.

Ogólna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w 2023 roku wynosiła 17 w tym:

- w mieście – 12
- na wsi – 5
- w tym: lokali gastronomicznych – 3
- ilość wydanych jednorazowych zezwoleń:- 4
- Przedsiębiorcom posiadającym zezwolenia 3
- jednorazowych jednostkom OSP – 1

W 2023 roku wykonano następujące zadania:

- - prowadzono działania kontrolno - edukacyjne wśród sprzedawców alkoholu. Skontrolowano ogółem 9 punktów sprzedaży alkoholu. Wszyscy sprzedawcy otrzymali informacje dotyczące zakazu sprzedaży osobom nieletnim, na kredyt i pod zastaw oraz zakazu spożywania alkoholu w sklepach i na posesji,
- - sporządzono 1 opinię w sprawie wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- -Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Starter” otrzymało niezbędne czasopisma. Sfinansowano zajęcia organizowane przez klub jak również usługi konsultacyjno-terapeutyczne wspierające procesy zdrowienia („Dni Skupienia” podczas wyjazdów i spotkań trzeźwościowych),
- -Sfinansowano zorganizowany przez Gminę w formie pikniku rodzinnego, program profilaktyczny pn. „Piknik Rodzinny Rodziny”, który przeprowadzony został na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pieniężnie, wśród uczniów i ich rodzin z terenu miasta i gminy,
- -Współfinansowano Jarmark Bożonarodzeniowy na którym rozprowadzano ulotki z informacją gdzie uzyskać pomoc w problemach uzależnień dotyczących rodziny w Pieniężnie
- - Sfinansowano dwukrotnie imprezę otwartą, zorganizowaną przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Pieniężnie pn. „Teatr przy stoliku” . Poruszający problemy dotyczące uzależnień.

- - dofinansowano wyjazdy dzieci ze szkoły podstawowej w Pieniężnie na spektakle i filmy o tematyce profilaktycznej.
- Ufundowano nagrody na konkursy o tematyce profilaktycznej
- zakupiono ulotki i plakaty profilaktyczne
- - Pokryto koszty opłaty sądowej oraz badań lekarskich dla osób, skierowanych do rozpatrzenia przez Sąd Rejonowy w Braniewie w związku z nadużywaniem alkoholu,
- - Wspólnoty mieszkaniowe oraz sołectwa otrzymały informacje o dniach przyjęć w punktach konsultacyjno - motywacyjnych działających przy GKRPA,

Do Szkół zakupiono:

Szkolenia dla realizatorów rekomendowanych programów profilaktycznych dla nauczycieli z Gminy Pieniężno.

Sfinansowanowarsztaty profilaktyczne dla uczniów.

Zakupiono gry planszowe profilaktyczno - integracyjne

Działania GKRPA

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 6 posiedzeń plenarnych,

Zespół ds. profilaktyki spotkał się 3 razy,

Odbyło się 8 posiedzeń zespołu ds. leczenia odwykowego na których przeprowadzono łącznie rozmowy motywacyjne i wspierające z 17 osobami, 4 osoby nie odpowiedziało na zaproszenie komisji, do sądu skierowano 4 wnioski o leczenie przymusowe,

zmotywowano 2 osoby do odbycia dobrowolnej terapii oraz 18 osób do systematycznego uczestnictwa w spotkaniach w punkcie konsultacyjnym.

Prowadzono punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin w którym pomocy udzielał konsultant ds. uzależnień - *Grzegorz Radzicki*: Punkt był czynny 1 raz w tygodniu wtorek 6 godzin. 36 osób. Część z tych osób korzystała wielokrotnie na rozmowy wspierające proces trzeźwienia. Prowadzono punkt konsultacyjny dla osób współuzależnionych w którym pomocy udzielała 2 razy w miesiącu konsultantka ds. współuzależnień. *Hanna Górecka Wicka*: Na rozmowy zgłosiło się 15 osób

Sporz: Koordynator GPRPA
Przewodniczący GKRPA

Grzegorz Radzicki

WICEPRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej w Pieniężnie

Sywia Micka

